Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

11. september 2019*

Eelotsusetaotlus – Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48/EÜ – Artikli 16 lõige 1 – Ennetähtaegne tagasimaksmine – Tarbija õigus krediidi kogukulu vähendamisele summas, mis vastab lepingu järelejäänud kestuse jooksul tasumisele kuuluvale intressile ja kuludele

Kohtuasjas C-383/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku (Lublini Lublin-Wschódi rajoonikohus, Świdniku kohtumaja, Poola) 28. mai 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. juunil 2018, menetluses

Lexitor Sp. z o.o

versus

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka,

Santander Consumer Bank S.A.,

mBank S.A.,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, kohtunikud C. Toader (ettekandja), A. Rosas, L. Bay Larsen ja M. Safjan,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka, esindajad: *radca prawny* P. Chojecki ja *radca prawny* P. Skurzyński ning *adwokat* M. Kowara,

– Santander Consumer Bank S.A., esindajad: P. Kończal ja P. Muciek ning *radca prawny* J. Wojnarowska,

– mBank S.A., esindaja: *radca prawny* A. Opalski,

* Kohtumenetluse keel: poola.

– Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

– Hispaania valitsus, esindaja: S. Jiménez García,

– Euroopa Komisjon, esindajad: A. Szmytkowska, G. Goddin ja C. Valero,

olles 23. mai 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT 2008, L 133, lk 66), artikli 16 lõiget 1.

2 Taotlus on esitatud kolmes kohtumenetluses, mille osalised on Lexitor Sp. z o.o (edaspidi „Lexitor“) ja Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka (edaspidi „SKOK“), Santander Consumer Bank S.A. (edaspidi „Santander Consumer Bank“) ja mBank S.A. (edaspidi „mBank“) ning milles käsitletakse tarbijakrediidi kogukulu vähendamist krediidi ennetähtaegse tagasimaksmise tõttu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 87/102/EMÜ

3 Nõukogu 22. detsembri 1986. aasta direktiiv 87/102/EMÜ tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1987, L 42, lk 48; ELT eriväljaanne 15/01, lk 326), mis tunnistati kehtetuks ja asendati alates 11. juunist 2010 direktiiviga 2008/48, sätestas artiklis 8 järgmist:

„Tarbijal on õigus krediidilepingu alusel võetud kohustused täita enne lepingus kindlaksmääratud aega. Sellisel juhul tuleks vastavalt liikmesriikide kehtestatud eeskirjadele tarbija krediidi üldkulu õiglaselt vähendada.“

Direktiiv 2008/48

4 Direktiivi 2008/48 põhjendustes 7, 9 ja 39 on sätestatud:

„(7) Selleks et aidata kaasa hästitoimiva siseturu tekkele tarbijakrediidi valdkonnas, on vaja mitmes põhiküsimuses kujundada ühtlustatud ühenduse raamistik. Arvestades tarbijakrediidi turu pidevat arengut ning Euroopa kodanike üha suurenevat liikuvust, peaksid tulevikku suunatud ühenduse õigusaktid, mis suudavad kohanduda uute krediidivormidega ning tagavad liikmesriikidele piisava paindlikkuse nende rakendamisel, aitama luua tänapäevase tarbijakrediidi õigustiku.

[…]

(9) Täielikku ühtlustamist on vaja selleks, et tagada kõikidele ühenduse tarbijatele nende huvide võrdselt kõrgetasemeline kaitse ning luua tõeline siseturg. […]

[…]

(39) Tarbijal peaks olema õigus oma kohustused täita enne krediidilepingus kokkulepitud tähtpäeva saabumist. Krediidi osalise või täieliku ennetähtaegse tagastamise korral peaks krediidiandjal olema õigus ennetähtaegse tagastamisega otseselt seotud kulude hüvitamisele, võttes arvesse ka krediidiandja kulude kokkuhoidu. Hüvitise arvutamise meetodi kindlaksmääramisel tuleks siiski arvesse võtta mitmeid põhimõtteid. Krediidiandja hüvitise arvutamise tingimused peaksid olema tarbijale läbipaistvad ja arusaadavad juba lepingueelses etapis ning kindlasti krediidilepingu täitmise ajal. Lisaks sellele peaks arvutusmeetod olema krediidiandjate jaoks hõlpsasti rakendatav ning lihtsustada tuleks pädevate asutuste poolt läbiviidavat hüvitiste kontrollimist. […]“

5 Direktiivi artikkel 3 sätestab:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „tarbija“ – füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud tehingutes tegutseb eesmärkidel, mis ei seondu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;

[…]

g) „krediidi kogukulu tarbijale“ – kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada, välja arvatud notaritasud; krediidilepinguga seotud kõrvalteenuste kulud, eelkõige kindlustusmaksed, kuuluvad samuti nende hulka, kui krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitavatel lepingutingimustel on lisaks kohustuslik teenuste osutamise lepingu sõlmimine;

[…]“.

6 Direktiivi artiklis 16 „Krediidi ennetähtaegne tagastamine“ on sätestatud:

„1. Tarbijal on õigus osaliselt või täielikult täita oma krediidilepingust tulenevad kohustused igal ajal. Sellistel juhtudel tuleks õiglaselt vähendada tarbija krediidi kogukulu, mis koosneb intressist ja kuludest lepingu järelejäänud kestuse jooksul.

2. Krediidi ennetähtaegse tagastamise korral on krediidiandjal õigus saada õiglast ja objektiivselt põhjendatud hüvitist võimalike kulude eest, mis on otseselt seotud krediidi ennetähtaegse tagastamisega tingimusel, et ennetähtaegne tagastamine toimus fikseeritud laenuintressiga perioodil.

Sellise hüvitise summa ei või ületada 1% ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast, juhul kui krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediidilepingu lõpetamise vaheline periood on pikem kui üks aasta. Kui periood ei ületa ühte aastat, ei või hüvitise summa ületada 0,5% ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast.

3. Hüvitist ennetähtaegse tagastamise eest ei saa taotleda, kui:

a) tagastamine toimub kindlustuslepingu alusel, mis on ette nähtud krediidi tagasimakse tagatise pakkumiseks;

b) tagastamine toimub arvelduskrediidi raames või

c) tagastamine toimub perioodil, mil laenuintress ei ole fikseeritud.

4. Liikmesriigid võivad sätestada, et:

a) krediidiandja võib sellist hüvitist nõuda ainult tingimusel, et ennetähtaegselt tagastatud krediidi kogusumma ületab siseriikliku õigusega kehtestatud künnise. Nimetatud künnis ei ületa kaheteistkümne kuu jooksul 10 000 eurot;

b) krediidiandja võib erandkorras nõuda suuremat hüvitist, kui ta suudab tõendada, et tema poolt ennetähtaegse tagastamise tõttu kantud kahju ületab lõike 2 kohaselt määratletud summat.

Kui krediidiandja poolt nõutav hüvitis ületab tegelikult kantud kahju, võib tarbija nõuda vastavat vähendamist.

Sellisel juhul koosneb kahju erinevusest esialgselt kokku lepitud intressimäära ja selle intressimäära vahel, millega krediidiandja saab ennetähtaegselt tagastatud summa ennetähtaegse tagastamise ajal turul välja laenata, ning võtab arvesse ennetähtaegse tagastamise mõju halduskuludele.

5. Hüvitise summa ei ületa intressi, mida tarbija oleks maksnud krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediidilepingu lõpetamise tähtpäeva vahelisel perioodil."

7 Direktiivi artiklis 22 „Ühtlustamine ja käesoleva direktiivi sätete imperatiivsus" on sätestatud:

„1. Kuna käesolev direktiiv sisaldab ühtlustatud sätteid, ei või liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses säilitada või vastu võtta käesolevas direktiivis sätestatust erinevaid sätteid.

[…]

3. Liikmesriigid tagavad samuti, et nende poolt käesoleva direktiivi rakendamisel vastu võetud õigusnormidest ei saa mööda hiilida, kasutades selleks lepingute sõnastust, eelkõige lisades krediidi kasutusse võtmise või krediidilepingud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, krediidilepingutesse, mille olemus või eesmärk võimaldab direktiivi kohaldamist vältida."

Liikmesriigi õigus

8 12. mai 2011. aasta tarbijakrediidiseadusega (ustawa o kredycie konsumenckim) (*Dz. U.* nr 126, jrk-nr 715) (edaspidi „tarbijakrediidiseadus") võeti direktiiv 2008/48 üle Poola õigusesse.

9 Tarbijakrediidiseaduse artikli 5 punkti 6 kohaselt on mõiste „krediidi kogukulu" määratletud kui kõik kulud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma, eelkõige intress, tasud, lepingutasud, maksud ja kasumimäär, kui need on krediidiandjale teada, samuti krediidilepinguga seotud kõrvalteenuste kulud, eelkõige kindlustusmaksed, kui need on kohustuslik tingimus selleks, et krediiti üleüldse või ettenähtud lepingutingimustel antaks; välja arvatud tarbija makstud notaritasud.

10 Tarbijakrediidiseaduse artikli 49 lõike 1 kohaselt vähendatakse kogu krediidi ennetähtaegse tagastamise korral krediidi kogukulu kulude võrra, mis puudutavad perioodi, mille võrra lepingu kestust lühendati, seda ka juhul, kui tarbija tasus need enne krediidi tagasimaksmist.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

11 Kolm põhikohtuasja, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus on liitnud kohtuotsuse tegemise huvides, käsitlevad tarbijakrediidilepingu sõlmimist ühelt poolt direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti a tähenduses tarbija ja teiselt poolt vastavalt SKOKi, Santander Consumer Banki ja mBanki vahel. Igas neist

krediidilepingutest oli ette nähtud, et asjassepuutuvale pangale makstakse lepingu kestusest mittesõltuvat lepingutasu, st vastavalt 1591,35 Poola zlotti (umbes 380 eurot), 4845 Poola zlotti (umbes 1150 eurot) ja 3070,40 Poola zlotti (umbes 730 eurot).

12 Pärast seda, kui tarbijad olid oma krediidi ennetähtaegselt tagasi maksnud, loovutasid nad krediidi ennetähtaegsest tagasimaksmisest tuleneva võlanõude pankade vastu Poola õiguse alusel asutatud äriühingule Lexitor, mis pakub õigusabiteenuseid.

13 Seejärel esitas Lexitor kui võlanõuete omandaja SKOKile, Santander Consumer Bankile ja mBankile nõude maksta tagasi osa tarbijate makstud lepingutasust koos intressiga.

14 Krediidiasutused ei täitnud neid nõudeid ja Lexitor pöördus seetõttu eelotsusetaotluse esitanud kohtu poole 8. jaanuaril 2018, 29. detsembril 2017 ja 26. veebruaril 2018 esitatud kolme hagiga, milles palus mõista vastavalt SKOKilt, Santander Consumer Bankilt ja mBankilt välja lepingutasude osa, mis vastab krediidilepingute järelejäänud kestusele, koos intressidega.

15 Põhikohtuasja kostjad esitasid eelotsusetaotluse esitanud kohtu tehtud maksekäsu määrustele vastulause.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab küsimuse, kas niisugustel asjaoludel, nagu on põhikohtuasjas, puudutab tarbijale direktiivi 2008/48 artikli 16 lõikest 1 tulenev õigus krediidi kogukulu vähendamisele krediidi ennetähtaegse tagasimaksmise korral ka kulu, mis ei sõltu lepingu kestusest. Selle kohta toonitab ta, et ehkki osa Poola kohtuid on vastanud sellele küsimusele tarbijakrediidiseaduse alusel eitavalt, on osa kohtuid andnud jaatava vastuse, tuginedes nimetatud seaduse tõlgendusele, mis arvestab direktiivi artiklit 16.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et seda artiklit tuleb tõlgendada nii, et krediidi kogukulu vähendamine hõlmab kulu, mis ei sõltu lepingu kestusest. Tema hinnangul võimaldab niisugune tõlgendus kaitsta tarbija huve ja tagab pooltevahelise tasakaalu. Laenuandja saab lepingujärgse laenusumma ennetähtaegse tagasimaksmise korral kasutada tagasi saadud summat, et anda välja uus laen ja seega saada ka uut lepingutasu. Lisaks võib vastupidise lahendusega kaasneda oht, et tekib praktika, mille raames laenuandjad kohaldavad üksnes formaalselt lepingu kestusest sõltumatuid tasusid, et vältida olukorda, kus neid võib puudutada krediidi kogukulu vähendamine.

18 Neil asjaoludel otsustas Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku (Lublini Lublin-Wschódi rajoonikohus, Świdniku kohtumaja, Poola) kohtuasjas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [direktiivi 2008/48] artikli 16 lõiget 1 koosmõjus artikli 3 punktiga g tuleb tõlgendada nii, et krediidilepingust tulenevad kohustused ennetähtaegselt täitnud tarbijal on õigus krediidi kogukulu vähendamisele ning see õigus hõlmab ka kulusid, mille summa ei olene krediidilepingu kestusest?“

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus taotles Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 lõike 1 alusel, et eelotsusetaotlust käsitletaks kiirendatud menetluses. See taotlus jäeti rahuldamata Euroopa Kohtu presidendi 17. septembri 2018. aasta määrusega kohtuasjas Lexitor (C-383/18, ei avaldata, EU:C:2018:769).

Eelotsuse küsimuse analüüs

20 Sissejuhatavalt olgu märgitud, et asjaolu, et põhikohtuasjades on vastamisi üksnes ettevõtjad, ei ole takistuseks direktiivi 2008/48 kohaldamisel. Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 24 tõdes, ei sõltu selle direktiivi kohaldamisala kõnealuse kohtuasja pooltest, vaid sellest, kes on krediidilepingu pooled. Käesoleval juhul on põhikohtuasjas vaidluse all olevad võlanõuded tekkinud

kolmest krediidilepingust, mis on sõlmitud vastavalt kolme tarbija ja põhikohtuasja kolme kostja vahel, ning need nõuded loovutati põhikohtuasja hagejale pärast nimetatud lepingute kohaselt tasumisele kuuluvate summade ennetähtaegset tagasimaksmist.

21 Esitatud küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2008/48 artikli 16 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et õigus krediidi kogukulu vähendamisele selle ennetähtaegse tagasimaksmise korral hõlmab ka kulu, mis ei sõltu lepingu kestusest.

22 Direktiivi 2008/48 artikli 16 lõikes 1 on, arvestades sama direktiivi põhjendust 39, ette nähtud, et tarbijal on õigus täita oma krediidilepingust tulenevad kohustused ennetähtaegselt ja sellisel juhul ka sellele, et vähendataks tema krediidi kogukulu, mis koosneb intressist ja kuludest lepingu järelejäänud kestuse jooksul.

23 Mis puudutab direktiivi artikli 3 punktis g ette nähtud mõistet „krediidi kogukulu“, siis on see direktiivis defineeritud hõlmavana kõiki kulusid, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada, välja arvatud notaritasud. See määratlus ei sisalda seega ühtki piirangut, mis puudutaks kõnesoleva krediidilepingu kestust.

24 Sellega seoses, nagu tuleneb eelkõige eelotsusetaotlusest ja põhikohtuasja kostjate ja teiste käesolevas kohtuasjas puudutatud isikute seisukohtadest, saab direktiivi 2008/48 artikli 16 lõikes 1 sisalduvat viidet „lepingu järelejäänud kestusele“ tõlgendada kas nii, et see tähendab, et kulu, mida krediidi kogukulu vähendamine hõlmab, piirdub objektiivselt lepingu kestusest sõltuva kuluga või kuluga, mida laenuandja on esitlenud lepingu sõlmimise või täitmise konkreetse faasiga seonduva kuluna või siis osutavana sellele, et arvutusmeetod, mida kogukulu vähendamisel kasutada tuleb, seisneb tarbija kõigi kulude arvessevõtmises ja seejärel nende summa proportsionaalses vähendamises vastavalt lepingu järelejäänud kestusele.

25 Direktiivi artikli 2008/48 artikli 16 lõike 1 eri keeleversioonide võrdlev analüüs ei võimalda teha kindlaks, milline on selles ette nähtud krediidi kogukulu vähendamise täpne ulatus. Nimelt võib ühelt poolt selle sätte hollandi-, poola-, ja rumeeniakeelsest versioonist lugeda välja, et vähendatakse lepingu järelejäänud kestusele vastavaid kulusid („een verlaging van de totale kredietkosten, bestaande uit de interesten en de kosten gedurende de resterende duur van de overeenkomst“, „obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy“ ja „o reducere a costului total al creditului, care constă în dobânda și în costurile aferente duratei restante a contractului“). Teiselt poolt iseloomustab selle sätte saksa- ja ingliskeelset versiooni teatav mitmetähenduslikkus ja neist jääb mulje, et selle kestusega seotud kulud võetakse vähenduse arvutamisel näitlikuna aluseks („das Recht auf Ermäßigung der Gesamtkosten des Kredits, die sich nach den Zinsen und den Kosten für die verbleibende Laufzeit des Vertrags richtet“ ja „reduction consisting of the interest and the costs for the remaining duration of the contract“). Sama sätte itaaliakeelne versioon osutab samamoodi nagu prantsuskeelne versioon intressile ja kuludele, mis kuuluvad tasumisele („dus“, „dovuti“) lepingu järelejäänud kestuse jooksul. Direktiivi 2008/48 artikli 16 lõike 1 hispaaniakeelses versioonis on aga nõutud kulude vähendamist, mis hõlmab lepingu järelejäänud kestusele vastavaid kulusid („una reducción del coste total del crédito, que comprende los intereses y costes correspondientes a la duración del contrato que quede por transcurrir“).

26 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale tuleb seda sätet aga tõlgendada, arvestades mitte üksnes selle sõnastust, vaid ka konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa säte on (vt selle kohta 10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände, C-649/17, EU:C:2019:576, punkt 37).

27 Mis puudutab konteksti, siis olgu märgitud, et direktiivis 87/102, mis tunnistati kehtetuks ja asendati direktiiviga 2008/48, oli artiklis 8 ette nähtud, et tarbijal „on õigus vastavalt liikmesriikide kehtestatud eeskirjadele krediidi üldkulu õiglasele vähendamisele“.

28 Nii tuleb tõdeda, et direktiivi 2008/48 artikli 16 lõikes 1 on täpsustatud tarbija õigust krediidi kogukulu vähendamisele krediidi ennetähtaegse tagasimaksmise korral ja asendatud üldine väljend „õiglane vähendamine“ täpsemaga – „krediidi kogukulu vähendamine“ ja lisatud, et niisugune vähendamine peab hõlmama „intressi ja tasusid“.

29 Mis puudutab direktiivi 2008/48 eesmärki, siis tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et selle eesmärk on tagada tarbija kõrgetasemeline kaitse (vt selle kohta 6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika). See kaitsesüsteem rajaneb eeldusel, et tarbija on suhetes müüja või teenuste osutajaga nõrgemal positsioonil nii läbirääkimisvõimaluste kui ka omatava teabe hulga osas (vt selle kohta 21. aprilli 2016. aasta kohtuotsus Radlinger ja Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, punkt 63).

30 Niisuguse kaitse tagamiseks kohustab direktiivi 2008/48 artikli 22 lõige 3 liikmesriike tagama, et nende poolt käesoleva direktiivi rakendamisel vastu võetud õigusnormidest ei saa mööda hiilida, kasutades selleks lepingute sõnastust.

31 Tarbija õigus krediidi kogukulu vähendamisele oleks vähem tõhus, kui krediidi kogukulu vähendamine võiks piirduda ainult nende kulude arvessevõtmisega, mida laenuandja on esitlenud kui krediidilepingu kestusest sõltuvaid, kuivõrd, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 54 märkis, määrab tasud ja nende maksmise korra kindlaks pank ühepoolselt ja tasusid võib nõuda nii, et sisse on arvestatud teatav kasumimarginaal.

32 Lisaks, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on märkinud, kaasneks sellega, kui piirata krediidi kogukulu vähendamise võimalust üksnes nende kuludega, mis on sõnaselgelt seotud lepingu kestusega, risk, et tarbijat kohustatakse tasuma suurem ühekordne tasu lepingu sõlmimisel, sest laenuandja püüaks vähendada miinimumini neid kulusid, mis sõltuvad lepingu kestusest.

33 Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 53 ja 55 tõdes, on tarbijal või kohtul praktikas väga keeruline määrata kindlaks, millised on objektiivselt võttes lepingu kestusega seotud kulud, kuivõrd krediidiasutustel on summade sissenõudmisel ja seesmise korralduse tarvis tegutsemisruum.

34 Tuleb lisada, et tõsiasi, et krediidi kogukulu vähendamisel arvatakse sisse kulu, mis ei sõltu lepingu kestusest, ei sea laenuandjat ebaproportsionaalselt halvemasse olukorda. Nimelt tuleb meelde tuletada, et viimase huvid on arvesse võetud ühelt poolt direktiivi 2008/48 artikli 16 lõikes 2, milles on ette nähtud, et krediidi ennetähtaegse tagastamise korral on krediidiandjal õigus saada õiglast ja objektiivselt põhjendatud hüvitist võimalike kulude eest, mis on otseselt seotud krediidi ennetähtaegse tagastamisega, ning selle direktiivi artikli 16 lõikes 4, mis annab liikmesriikidele täiendava võimaluse tagada, et hüvitis vastaks krediidi- ja turutingimustele, et kaitsta laenuandjate huvisid.

35 Viimaseks olgu tõdetud, et krediidi ennetähtaegse tagasimaksmise korral saab laenuandja väljalaenatud summa ennetähtaegselt tagasi, mis tähendab, et ta on vaba sõlmima vajadusel uut krediidilepingut.

36 Arvestades eelnevalt esitatud kaalutlusi tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et direktiivi 2008/48 artikli 16 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et tarbija õigus krediidi kogukulu vähendamisele krediidisumma ennetähtaegse tagasimaksmise korral hõlmab kõiki tarbijalt nõutud kulusid.

Kohtukulud

37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ, artikli 16 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et tarbija õigus krediidi kogukulu vähendamisele krediidisumma ennetähtaegse tagasimaksmise korral hõlmab kõiki tarbijalt nõutud kulusid.

Allkirjad